

INSTRUCȚIUNEA nr. 11 din 10.11.2023
privind punerea în aplicare a legislației UE și naționale privind protecția
avertizorilor în interes public

Având în vedere cadrul legislativ:

- Prevederile art. 325 și art. 26 alin 2 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- Prevederile art. 6 lit. a) și art. 7 din Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii;
- Legea nr. 682/2002, privind protecția martorilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 286/2009 - Noul Cod Penal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78/2000, pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 361 din 16 decembrie 2022 privind protecția avertizorilor de integritate;
- Legea nr. 190 din 18 iulie 2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Prevederile art.4 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare, privind rolul de coordonator național al Ministerului Investițiilor și proiectelor Europene;
- Prevederile art. 5 alin. (3) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021, cu modificările și completările ulterioare, coordonarea metodologică a coordonatorilor de reforme și/sau investiții de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene;

- Prevederile art. 6 alin. (1) lit. k) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia ministerele/instituțiile/agențiile responsabile de implementarea reformelor și/sau investițiilor asigură respectarea instrucțiunilor coordonatorului național;
- Prevederile art. 6 alin 1 litera s) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia, Ministerele/Instituțiile/Agențiile responsabile de implementarea reformelor și/sau investițiilor, au obligația să: asigure colectarea/introducerea datelor și documentelor prin sistemul informatic al PNRR privind procesul de evaluare, selecție, contractare, implementare, respectiv plată pentru proiectele finanțate în cadrul PNRR, inclusiv pentru reformele și investițiile propri;
- Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025;
- Ordinul nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice emis de Secretariatul General Al Guvernului;
- Prevederile acordurilor de finanțare semnate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de coordonator național, cu coordonatorii de reforme și/sau investiții;
- Raportul de audit public extern Audit PFIU -Protejarea intereselor financiare ale Uniunii, (RAPE)Ares(2023)6747731/04.10.2023, întocmit de auditorii Direcției Generale Afaceri Economice și Financiare ECFIN a Comisiei Europene, în urmă desfășurării misiunii de audit de sistem în perioada 24.04.2023-28.04.2023- draft.

În vederea asigurării unui cadru coerent și unitar persoanelor/avertizorilor de interes public care efectuează raportări sau divulgă public informații privind încălcări ale legii, ce constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, încălcări ale legii conform prevederilor legale de la articolul 3 din Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public.

Ținând cont de obligativitatea alinierii cu legislația UE și cu legislația națională privind avertizorii de integritate, precum și de obiectivul general al instrucțiunii care constă în a furniza UE o asigurare rezonabilă privind implementarea la nivel național al politicilor antifraudă și anticorupție de către coordonatorii de reformă și/sau investiție, prin prevenirea și detectarea cazurilor de conflict de interese, fraudă, corupție și dublă finanțare.

În conformitate cu recomandările Comisiei privind deficiențele de punere în aplicare a legislației UE și a legislației naționale ale avertizorilor de integritate, și ținând cont de faptul că politicile antifraudă și anticorupție trebuie implementate în vederea reflectării reale a obligațiilor care decurg din Legea 361/2022 privind protecția avertizorilor de integritate,

**Directorul General al Direcției Generale Management Mecanism de Redresare și
Reziliență emite următoarea
INSTRUCȚIUNE:**

Art.1 Coordonatorii de reformă și/sau investiții (CR/I) au obligația de a elabora o procedură operațională/instrucțiune privind avertizorul de interes public. Procedura internă/instrucțiune va descrie fluxul detaliat pentru fiecare etapă a gestionării la nivel intern și extern în cadrul instituției a avertizărilor de integritate de la primirea, înregistrarea și gestionarea raportărilor. Aceste proceduri trebuie să respecte prevederile legislației în vigoare, cu mențiunea distincției clare cu privire la raportarea anonimă și raportarea nominală. La elaborarea procedurii de sistem/operationale se va avea în vedere respectarea principiilor generale care guvernează protecția persoanelor care fac raportări privind încălcări ale legii, prezentate la art.4 din Legea nr. 361/2022. CR/I are obligativitatea de a prezenta la DGMMRR dovada diseminării Procedurii de sistem/operationale/instrucțiuni, precum și faptul că persoanele cu atribuții în gestionarea și implementarea PNRR, au luat la cunoștință de existența acesteia, prin transmiterea Listei de difuzare.

Art.2 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a desemna o persoană/o echipă responsabilă care să gestioneze sesizările privind potențiale încălcări ale legislației, așa cum este prevăzut la art. 3 punctul 16 din Legea nr. 361/2022.

Art.3 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a publica pe site-ul propriu legislația incidentă avertizorului în secțiunea dedicată PNRR sau secțiunea dedicată avertizorilor de integritate. Bază legală menționată în interiorul secțiunii denumită generic "*Avertizori de interes public/Avertizori de integritate*", trebuie să poată fi consultată interactiv, prin link activ de către avertizorii în interes public și să cuprindă legislația europeană și națională specifică în vigoare. Baza legislativă va fi permanent actualizată cu modificările legislative.

Art.4 Secțiunea menționată la art.3 trebuie să furnizeze în mod clar și ușor accesibil informații cu privire la canalele de raportare a neregulilor.

Coordonatorul de reformă și/sau investiții în cadrul acestei secțiuni va crea, în mod obligatoriu, o categorie distinctă denumită „Documente de referință” - care va conține cel puțin următoarele documente:

- Legislația incidentă;
- Formulare de raportare privind încălcări ale Legii
- Procedura de sistem privind protecția avertizorilor de interes public;
- Ghid al avertizorului de integritate;

- Strategia Națională Anticorupție 2021-2025 aprobată prin HG nr. 1269/2021;
- Raportare semestrială cu privire la gradul de soluționare a avertizărilor și deciziile adoptate;
- Informații cu privire la protecția datelor cu caracter personal;
- Consultare a stadiului raportării transmise (avertizorul de interes public are posibilitatea să verifice prin intermediul secțiunii dedicată avertizorului, stadiul de soluționare a raportării).

Fiecare dintre aceste documente vor fi prevăzute cu link activ care să permită consultarea acestuia. Orice modificare/actualizare a documentelor menționate mai sus se va transpune și în documentele publicate, dedicate secțiunii avertizorilor de integritate.

Pentru a putea furniza celor interesați o documentare adecvată și o mai bună înțelegere a modului de funcționare a procesului de raportare, se va face o trimitere clară la canalele externe de raportare (ANI, OLAF/DLAF).

De asemenea se va menționa în mod vizibil pe site-ul web că avertizorii de integritate au posibilitatea de a alege să utilizeze fie canalele interne, fie cele externe, sau să raporteze la canalele externe după ce le-au utilizat pe cele interne (art. 10 din Directiva 2019/1937), beneficiind în același timp de aceleași standarde de protecție conform prevederilor art. 1(b) din Directiva 2019/1937] și art. 1(4).

Totodată va exista obligativitatea ca în partea superioară a paginii web să existe un link cu trimitere la secțiunea dedicată avertizorului de integritate de pe pagina oficială a Agenției Naționale de Integritate (<https://www.integritate.eu/A.N.I.-interactiv/Sesiz%C4%83ri.aspx>) sau OFICIUL EUROPEAN DE LUPTĂ ANTIFRAUDĂ (https://fns.olaf.europa.eu/main_ro.htm).

Art.5 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a utiliza un model de Formular de raportare online, similar cu modelul din Anexa 2 - “Formular de raportare privind încălcări ale legii”. Formularul va fi standardizat în cadrul procedurii de sistem/operaționale și va conține în mod obligatoriu cel puțin următoarele elemente:

- Numele, prenumele și data nașterii,
- Datele de contact ale avertizorului în interes public,
- Contextul profesional în care au fost obținute informațiile,
- Persoana vizată, dacă este cunoscută,
- Descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul entității publice sau private,
- Probele în susținerea raportării (dacă există),
- Data și semnătura.

În cuprinsul secțiunii dedicate avertizorului vor fi precizate modalitățile de transmitere a raportărilor, respectiv on-line prin intermediul formularului sau prin intermediul poștei electronice.

Prin excepție, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitoare la încălcări ale legii, în conformitate cu prevederile art. 6 punctul 2 din Legea nr. 361/2022.

La semnalarea prin mijloace electronice utilizând formularul electronic predefinit, în momentul finalizării transmiterii unei raportări va fi generat în mod automat un mesaj care va fi afișat și prin intermediul căruia se va face cunoscut faptul că raportarea a fost transmisă și înregistrată la numărul de înregistrare, număr alocat.

„Prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează respectând prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (cunoscut și sub denumirea GDPR ”Regulamentul general privind protecția datelor”), puteți consulta „Drepturile persoanelor vizate”, conform Regulamentului (UE) 2016/679, aici” (va exista un link activ cu trimitere la acest regulament).

Art.6 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a pune la dispoziție o adresă de e-mail securizată, cu denumirea generică ce va conține cuvinte cheie precum: avertizor.pnrr sau avertizorintegritate.pnrr sau fraude.pnrr, etc.

La trimiterea unei raportări prin mijloace electronice avertizorul în interes public primește, prin mesaj, numărul de înregistrare a raportării, la adresa de e-mail declarată

Art.7 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a proteja avertizorii de interes public prin asigurarea confidențialității, respectiv de a nu dezvălui date și informații cu privire la avertizori și raportarea examinată, excepție făcând situația în care există consimțământ din partea raportorului, conform art. 8 din Legea nr.361/2022.

Coordonatorii de reformă și/sau investiții se vor asigura că în conținutul procedurilor/instrucțiunilor elaborate vor exista mențiunile necesare privind confidențialitatea avertizorilor. Acest lucru este crucial pentru protecția acestora. Legea oferă protecție avertizorilor împotriva întreprinderii de măsuri punitive sau discriminării ca urmare a raportării prin protecție juridică, confidențialitate și, în anumite cazuri, protecție financiară, conform prevederilor Legii 361/2022.

Art.8 Coordonatorii de reformă și/sau investiții nu pot exercita sub nicio formă represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care sunt prevăzute la art.22 alin.1 și alin 2 din Legea nr.361/2022. Prin extindere la prevederile art.22 alin. 2 avertizorului i se asigură asistență judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.

Art.9 Consilierea, informarea și asistența avertizorilor de interes public cu privire la măsurile de protecție, cu drepturile, procedurile și măsurile reparatorii aplicabile este asigurată de către Agenția Națională de Integritate (ANI) conform art. 24 din Legea nr.361/2022. CR/I are obligativitatea de a publica la secțiunea dedicată avertizorului de integritate informațiile cu privire la drepturile avertizorului.

Art.10 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a investiga raportarea primită de la avertizor în termenul legal, conform art. 10 privind procedura pentru raportarea internă și art. 17 privind procedura raportării externe, din Legea nr. 361/2022. Avertizorul are dreptul de a fi informat cu privire la măsurile luate în urma investigației raportării conform fluxului prestabilit în cadrul Procedurii de sistem/operaționale. Investigația se realizează respectând etapele prevăzute în Legea nr. 361/2022.

Art.11 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a stabili o relație de comunicare cu avertizorii de integritate, în vederea soluționării denunțurilor. Coordonatorii de reformă și/sau investiții se vor asigura că avertizorii primesc un răspuns în termenele prevăzute de lege și că pot comunica în mod securizat. Informațiile furnizate de avertizor trebuie să fie tratate cu confidențialitate. Dezvăluirea identității avertizorului fără acordul său poate avea consecințe legale. CRI are obligativitatea de a asigura posibilitatea ca raportorul să poată afla în orice moment statusul raportării trimise. Această acțiune va fi realizată prin intermediul unei „casete de interogare”, prin completarea numărului de înregistrare să se genereze automat informația solicitată privind stadiul cercetării avertizării/raportării transmise către CR/I.

Art.12 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de a raporta denunțurile, către ANI, OLAF/DLAF, spre competență soluționare. Conform Legii nr. 361/2022, Coordonatorii de reformă și/sau investiții vor trimite anual date statistice privind raportările către Agenția Națională de Integritate (ANI).

Art.13 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația de formare și conștientizare a personalului din cadrul instituției/structurii și să se asigure că personalul este instruit suficient cu privire la prevederile Legii nr. 361/2022 și a procedurilor interne. Coordonatorul de reformă și/sau investiții are obligativitatea de a prezenta la DGMMRR dovada diseminării Procedurii de sistem/operaționale, precum și faptul că persoanele cu atribuții în gestionarea și implementarea PNRR, au luat la cunoștință de existența acesteia, prin transmiterea Listei de difuzare. De asemenea, trebuie să fie cunoscute și însușite, de personalul angajat în cadrul CRI-ului, prevederile art. 19 din Legea nr. 361/2022 cu privire la divulgarea publică a informațiilor.

Art. 14 Coordonatorii de reformă și/sau investiții vor face dovada diseminării informațiilor către responsabilii de implementare a investițiilor, agențiilor de dezvoltare regională care gestionează investiții aferente PNRR, în calitate de responsabili de implementare a investițiilor specifice locale, instituțiilor/unităților aflate în subordine/coordonare/sub autoritate responsabilitatea implementării investițiilor aflate în sarcina lor, după caz, și luarea la cunoștință a prezentei instrucțiuni prin transmiterea documentelor probante către DGMMRR. Instituțiile menționate la prezentul articol au obligativitatea punerii în aplicare a tuturor prevederilor prezentei instrucțiuni. Toate instituțiile implicate în implementarea/gestionarea PNRR, trebuie să creeze link-uri la secțiunea „avertizor de integritate” la pagina dedicată PNRR care să ateste implementarea prevederilor din prezenta instrucțiune.

Art. 15 Coordonatorii de reformă și/sau investiții precum și instituțiile menționate la articolul 14 din prezenta instrucțiune, au obligativitatea publicării la secțiunea dedicată avertizorului de integritate, Anexa nr. 1- Fluxul procesului de raportare a avertizorilor în interes public, care constituie parte integrantă la prezenta instrucțiune și reprezintă un instrument interactiv de informare pentru avertizor și de transmitere a raportărilor. Transpunerea Anexei nr. 1, se realizează prin selectarea „casetelor interactive”/ „casetelor de interogare”, care conțin atât informații cât și procedura de transmitere a raportării.

Art. 16 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligativitatea de a transmite lunar, către DGMMRR, dovada măsurilor întreprinse asupra sesizărilor primite, atât cele de la nivelul structurii de specialitate proprii care implementează și gestionează PNRR, cât și cele din cadrul structurilor de specialitate care gestionează/implementează investiții aferente PNRR ale instituțiilor menționate la art. 14 din prezenta instrucțiune.

Art. 17 Coordonatorii de reformă și/sau investiții precum și instituțiile menționate la art. 14 din prezenta instrucțiune, au obligativitatea elaborării/revizuirii procedurii de sistem/ operaționale în conformitate cu prevederile din prezenta instrucțiune. În acest sens, Ministerele/Instituțiile/Agențiile responsabile de implementarea reformelor și/sau investițiilor, au obligația elaborării sau, după caz, a revizuirii, conform Legii 361/2022, a procedurilor interne aplicabile privind protecția avertizorilor de interes public.

Art. 18 Coordonatorii de reformă și/sau investiții precum și instituțiile menționate la art. 16 din prezenta instrucțiune, au obligativitatea ca la elaborarea documentelor să aibă în vedere prevederile din Manualul de Identitate Vizuală pentru PNRR.

Art. 19 În termen de 30 zile de la primirea prezentei instrucțiuni coordonatorii de reformă și/sau investiții vor transmite la MIPE - DGMMRR dovada implementării prezentei instrucțiuni atât la nivelul lor cât și la nivelul instituțiilor menționate la articolul 14 din prezenta instrucțiune.